ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	АВМ та МТ	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	МККП	Рік навчання	4
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В1, В2 АВМ,МД	Семестри	7

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Семестр 3 (осінь 2025)

Викладач Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
E-mail al055@ukr.net

Заняття 16 лекцій,+ 56 практ. =**72 год.** + залік

Адреса Дистанційно

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи та груповий чат в меседжері Telegram і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ОснНаукДосл); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи або листи з вигаданим ніком розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf.* Окрім роздруківок (презентації) для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані у googl-classroon викладача. Заняття проводяться дистанційно.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивченн

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Основи наукових досліджень з дизайну» (Модуль №1): методичні вказівки з дисципліни «Основи наукових досліджень з дизайну» / укладач В. В. Турчин. Харків: Харківська державна академія дизайну і мистецтв, 2015. 34 с.
2. Методологія та методика наукового дослідження (Модуль №1): конспект лекцій з дисципліни «Основи наукових досліджень з дизайну» / укладач В. В. Турчин. Харків: Харківська державна академія дизайну і мистецтв, 2015. 34 с.
3. Матеріали для поточного та проміжного контролю з дисципліни з дисципліни «Основи наукових досліджень з дизайну» / укладач В. В. Турчин. Харків: Харківська державна академія дизайну і мистецтв, 2015. 17 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

1) https://clarivate.com/webofsciencegroup/ – офіційний сайт Clarivate Analytics (англійською мовою)
2) https://www.elsevier.com/solutions/scopus – офіційний сайт Elsevier (англійською мовою).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка: комп`ютер або ноутбук з можливістю виходу до мережі Інтернет. Операційна система комп`ютера: Windows 7 або новіша версія. Програми, необхідні для виконання завдань: браузер (Firefox, Chrome); Microsoft Office 2007 або новіша версія.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є надання студентам теоретичних та практичних знань та умінь в галузі проведення наукових досліджень. Завданням курсу є: дати слухачам інформацію, теоретичні та практичні навики щодо особливостей наукового пізнання, головних етапів наукового процесу та виконання наукового дослідження; ознайомити із основними поняттями наукової теорії та методології, обов`язковими елементами різних видів наукових досліджень, правилами бібліографічного оформлення роботи, апробації дисертаційного дослідження, підготовки рукопису наукової роботи; розглянути шляхи ефективного пошуку джерел для наукового дослідження в бібліотеках, архівах, наукових базах даних, оптимальні варіанти публікації наукових результатів в міжнародних виданнях.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ФОРМУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ФОРМУЄ ДИСЦИПЛІНА:

СК 5 Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН 2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.
РН 13. Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається необхідністю отримання студентами знань та умінь з теорії та практики виконання наукових досліджень, ефективного та якісного пошуку наукової інформації.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 2-го курсу (1 кредит ECTS): 30 лекцій,+ 2 контр.+2 контр. 2 залік =**36 год.**

Змістовий модуль 1. «Методологія та методика, загальна структура наукового дослідження».

Тема 1. Наука та її особливості. Наукове знання.

Тема 2. Методологічні основи наукового пошуку.

Тема 3. Концепція та виконання наукової роботи (лекція 1, 2).

Змістовий модуль 2. Пошук та обробка матеріалу для написання наукової роботи.

Тема 4. Пошук та обробка матеріалу для написання наукової роботи: робота з друкованими матеріалами.

Тема 5. Бібліографічне оформлення наукової роботи (лекція 5,6).

Тема 6. Пошук інформації в наукових базах даних.

Тема 7. Бібліографічні менеджери.

Змістовий модуль 3. Особливості представлення дослідницьких результатів у міжнародних наукових виданнях.

Тема 8. Профіль науковця в Інтернеті.

Тема 9. Критерії якості видань для наукової публікації.

*Тема 10.*Подання наукової статті для міжнародного видання *(практичне заняття)*.

Тема 11. Академічна доброчесність в сучасній науці (лекція 13.14).

Тема 12. Критичне мислення в сучасну епоху.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, практичних занять та самостійних занять. Практичні заняття спрямовано на безпосереднє відпрацювання навичок, потрібних для наукової діяльності в сучасних умовах. Самостійна робота здобувача спрямована на та закріплення та відпрацювання матеріалу. Зміст самостійної роботи складає також пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка рефератів за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи та усне опитування з теоретичних понять наприкінці семестру. Для тих студентів, які бажають покращити результат, можливе повторне складання усного опитування.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів.

У разі пропуску студентом занять, він має самостійно опрацювати матеріали тем. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни.

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття без поважної причини є небажаними.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

РОЗКЛАД КУРСУ

№	Дата	Теми	Тип заняття	Кількість годин
1	Згідно розкладу	Наука та її особливості. Наукове знання	Лекція	1+4
2	Згідно розкладу	Методологічні основи наукового пошуку	Лекція	1+4
3	Згідно розкладу	Концепція та виконання наукової роботи	Лекція	1+4
4	Згідно розкладу	Концепція та виконання наукової роботи	Лекція	1+4
5	Згідно розкладу	Пошук та обробка матеріалу для написання наукової роботи: робота з друкованими матеріалами	Лекція	1+4
6	Згідно розкладу	Бібліографічне оформлення наукової роботи	Лекція	1+4
7	Згідно розкладу	Бібліографічне оформлення наукової роботи	Лекція	1+4
8	Згідно розкладу	Пошук інформації в наукових базах даних	Лекція	1+4
9	Згідно розкладу	Бібліографічні менеджери	Лекція	1+4
10	Згідно розкладу	Профіль науковця в Інтернеті	Лекція	1+4
11	Згідно розкладу	Критерії якості видань для наукової публікації	Лекція	1+4
12	Згідно розкладу	Подання наукової статті для міжнародного видання	Лекція	1+4
13	Згідно розкладу	Академічна доброчесність в сучасній науці	Лекція	1+4
14	Згідно розкладу	Академічна доброчесність в сучасній науці	Лекція	1+4
15	Згідно розкладу	Критичне мислення в сучасну епоху	Лекція	2

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
Написання реферату	Перевірка викладачем	0-40

Бібліографічне оформлення списку літератури до реферату згідно бібліографічного стандарту	Перевірка викладачем	0-20
Складання заліку (усне опитування)	Перевірка викладачем	0-40
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали	Критерії
A	90-100	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, продемонстрував вміння користуватись базами даних та їх інструментами, оформити головні елементи наукової статті.
B	82-89	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, продемонстрував вміння користуватись базами даних та їх інструментами, оформити головні елементи наукової статті, але допустив 1-2 незначні помилки.
C	75-81	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, продемонстрував вміння користуватись базами даних та їх інструментами, оформити головні елементи наукової статті, але зробив декілька незначних помилок
D E	64-74 60-63	Студент опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, погано розуміє принципи пошуку в базах даних.
FX	35-59	Студент недостатньо опанував матеріал, погано розуміє принципи пошуку та роботи інструментів баз даних, зробив ряд принципіальних помилок.
F	1-34	Студент не опанував матеріал, не розуміє принципи наукового пошуку, зробив багато принципіальних помилок.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за високу якість реферату (власна думка, логічність та аргументованість викладу, висновки). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

Білуха, М. Т. (1997). *Основи наукових досліджень*. Вища школа. [In Ukrainian].

Важинський, С. Е., & Щербак, Т. І. (2016). *Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. [In Ukrainian].

Горбатенко, І. Ю., & Іваїша, Г. О. (2001). *Основи наукових досліджень: підручник*. [In Ukrainian].

Грищенко, І. М., Григоренко, О. М., & Борисейко, В. А. (2001). *Основи наукових досліджень: навчальний посібник*. [In Ukrainian].

Зацерковний, В. І., Тішаєв, І. В., & Демидов, В. К. (2017). *Методологія наукових досліджень: навчальний посібник*. [In Ukrainian].

Кузнецов, И. Н., & Савченко, Е. А. (1998). *Научное исследование*. [In Russian].

Куліков, В. (2007). *Пошук історичної інформації в Інтернеті*. [In Ukrainian].

Конверський, А. Є. (Ред.). (2010). *Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів*. [In Ukrainian].

Цехмістрова, Г. С. (2004). *Основи наукових досліджень*. [In Ukrainian].

Шейко, В. М., & Кушнаренко, Н. М. (1998). *Організація та методика науково-дослідницької діяльності*. [In Ukrainian].

Допоміжна література:

Bailey, S. (2018). *Academic writing: A handbook for international students* (5th ed.). Routledge.

Booth, W. C., Colomb, G. G., Williams, J. M., Bizup, J., & FitzGerald, W. T. (2024). *The craft of research* (5th ed.). University of Chicago Press.

Cottrell, S. (2019). *The study skills handbook* (5th ed.). Red Globe Press.

Day, R. A., & Gastel, B. (2016). *How to write and publish a scientific paper* (8th ed.). Greenwood.

Godfrey, J. (2018). *How to use your reading in your essays* (3rd ed.). Palgrave Macmillan.

Hofmann, A. H. (2014). *Scientific writing and communication: Papers, proposals, and presentations* (2nd ed.). Oxford University Press.

Katz, M. J. (2006). *From research to manuscript: A guide to scientific writing*. Springer.

Neville, C. (2010). *The complete guide to referencing and avoiding plagiarism* (2nd ed.). Open University Press.

Oshima, A., & Hogue, A. (2006). *Writing academic English* (4th ed.). Pearson Longman.

Punch, K. F. (2016). *Developing effective research proposals* (3rd ed.). SAGE Publications.

Silverman, D. (2020). *Interpreting qualitative data* (6th ed.). SAGE Publications.

Swales, J. M., & Feak, C. B. (2012). *Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills* (3rd ed.). University of Michigan Press.

Yin, R. K. (2018). *Case study research and applications: Design and methods* (6th ed.). SAGE Publications.